

Nr 217.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1915.

Godkänd av andra kammaren den 28 maj 1915.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående beräkning av be-
villningarna för år 1916.*

(Bevillningsutskottets betänkande nr 41.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 14 januari 1915 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov äro de under rubrikerna »A. Egentliga statsinkomster, I. Skatter», hänförda bevillningarna jämte mantalspenningarna upptagna sålunda:

		Kronor	ö.
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1.	Mantalspenningar	850,000:—	
2.	Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a.	Inkomst och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i> 39,000,000:—		
b.	Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	1,550,000:—	
c.	Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	300,000:—	
d.	Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav beräknad arvsskatt 6,200,000 kronor)	20,100,000:—	
e.	Lastpenningar, <i>bevillning</i>	900,000:—	61,850,000:—
3.	Tullar och acciser:		
a.	Tullmedel, <i>bevillning</i>	73,600,000:—	
b.	Sockerskatt, <i>bevillning</i>	22,000,000:—	
c.	Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	17,000,000:—	
d.	Punschskatt, <i>bevillning</i>	2,000,000:—	
e.	Maltskatt, <i>bevillning</i>	5,400,000:—	
f.	Brännvinsförsäljningsmedel, <i>bevillning</i>	17,500,000:—	41,900,000:—
		137,500,000:—	200,200,000:—

Postverkets inkomster äro i Eders Kungl. Maj:ts förslag till riksstat under rubrikerna »B. Inkomster av statens produktiva fonder, I. Statens affärsverksamhet,» upptagna sålunda:

inkomster, <i>bevillning</i>	kronor	29,200,000:—
driftkostnader	»	25,035,000:—
överskott	kronor	4,165,000:—

Uti en den 30 april 1915 dagtecknad proposition, nr 197, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av en krigskonjunkturskatt m. m., har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen besluta, bland annat, att stämpelmedlen skulle i 1916 års riksstat beräknas till ett belopp av 19,000,000 kronor, i stället för vad i statsverkspropositionen i sådant avseende föreslagits.

Genom samma proposition har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nyssberörda dag, som bilagts propositionen nr 196 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, dessutom föreslagit riksdagen, att, under förutsättning av bifall till sistnämnda proposition, besluta, att å inkomstsidan i 1916 års riksstat omedelbart efter bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter uppföra under titeln »krigskonjunkturskatt, *bevillning*» ett belopp av 7,200,000 kronor.

Enligt statsrådsprotokollet över finansärenden ovannämnda den 14 januari 1915 yttrade chefen för finansdepartementet, bland annat, följande:

»Genom den höjning i prisläget å tobaksvaror, som inträtt till följd av de vid 1914 års senare riksdag vidtagna provisoriska ändringarna i tobakstullen, har tillfälle beretts för statsverket att efter monopolets ikraftträdande, vare sig i form av ökad skatteavkastning eller ökad utdelning å statens stamaktier i monopolbolaget, erhålla större inkomst av tobaksmedel än som förut beräknats. Utredning i detta ämne har igångsatts, men är ännu icke avslutad. Redan nu synes dock av utredningen framgå, att berörda inkomst kommer att uppgå till minst 10 miljoner kronor. Då inkomstens fördelning på de olika inkomstitlarna i utredningens nuvarande skick icke kan angivas, torde i förslaget till riksstat få upptagas ett belopp av 10 miljoner kronor under provisorisk titel 'inkomst av tobaksmonopolet'.»

Sedan berörda utredning numera blivit slutförd, har Eders Kungl. Maj:t uti en den 19 mars 1915 dagtecknad proposition, nr 112, med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, föreslagit riksdagen besluta, att från och med den 1 januari 1916 skulle i varje tobaksvaras priskurantpris skatt ingå med ett belopp, som motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset, nämligen:

för cigarrer och cigarrcigarretter	20	procent
» cigarrer.....	30	»
» karvad tobak.....	20	»
» spinn-, press- och rullitobak.....	20	»
samt » snus.....	25	»

Enligt vad tobaksskattekommitterade beräknat, skulle med tillämpning av de sålunda föreslagna skattesatserna och med utgångspunkt från den beräknade konsumtionen för år 1916, tobaksskatten för sagda år utgå med de belopp, som följande tabell utvisar:

	Priskurantpris kr.	Skattesats proc.	Skattebelopp kr.
Cigarrer och cigarrcigarretter.....	16,200,000	20	3,240,000
Cigarretter	11,160,000	30	3,348,000
Röktobak	1,890,000	20	378,000
Tuggtobak.....	2,250,000	20	450,000
Snus	11,970,000	25	2,992,500
	43,470,000	23.9	10,408,500

I anslutning till nämnda beräkning har Eders Kungl. Maj:t uti en den 19 mars 1915 dagtecknad proposition, nr 113, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av statens tobaksmonopol, föreslagit riksdagen besluta, att å inkomstsidan i 1916 års riksstat skulle — i stället för det i statsverkspropositionen under provisorisk titel »inkomst av tobaksmonopolet» upptagna beloppet 10,000,000 kronor — uppföras, så vitt nu är i fråga, omedelbart efter brännvinsförsäljningsmedlen under titeln »tobaksskatt, *bevillning*» ett belopp av 10,400,000 kronor.

Vid beräkningen av statsverkets inkomster för den tid, nästa statsreglering omfattar, eller år 1916 och intill dess ny statsreglering vidtager, har riksdagen funnit de under rubrikerna A. Egentliga statsinkomster, I. Skatter, hänförliga bevillningarna böra beräknas till 215,850,000 kronor, varjämte riksdagen beräknat överskottet å de under B. Inkomster av statens produktiva fonder, I. Statens affärsverksamhet, upptagna postmedlen till 4,165,000 kronor.

Med avseende å de särskilda bevillningarnas belopp får riksdagen anföra följande:

1:o.

Inkomst- och förmögenhetsskatten. Riksdagen, som funnit de av statskontoret gjorda beräkningarna giva stöd åt det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, har beräknat inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1916 till 39,000,000 kronor.

2:o.

Bevillning av fast egendom samt av inkomst. Riksdagen har beräknat bevillningen av fast egendom samt av inkomst för år 1916 till 1,550,000 kronor.

3:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter. Riksdagen har beräknat bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter för år 1916 till 300,000 kronor.

4:o.

Krigskonjunkturskatt. Enligt det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt skulle nämnda skatt erläggas under förutsättning, bland annat, att den skattskyldige under året för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerats till belopp, som, efter avdrag av däri ingående förmögenhetsdel, uppginge till minst 15,000 kronor. Samma förslag innehöll även bestämmelsen, att krigskonjunkturskatt skulle utgå med tolv procent av det taxerade belopp, varmed inkomst, för vilken krigskonjunkturskatt skulle utgöras, överstege medeltalet av motsvarande, åren 1913 och 1914 taxerade inkomster (*merinkomst*).

Riksdagen har numera dels sänkt ovannämnda, såsom minimigräns för skyldighet att erlægga krigskonjunkturskatt föreslagna taxerade inkomstbelopp 15,000 kronor till 10,000 kronor, dels ock beslutat, att krigskonjunkturskatt skall utgå med följande procent av merinkomstens taxerade belopp:

Inkomstgrupp kr.	Skatteprocent	Inkomstgrupp kr.	Skatte procent
1,000— 4,900	12	100,000—119,900	15 ¹ / ₄
5,000— 9,900	12 ¹ / ₄	120,000—139,900	15 ¹ / ₂
10,000— 14,900	12 ¹ / ₂	140,000—159,900	15 ³ / ₄
15,000— 19,900	12 ³ / ₄	160,000—179,900	16
20,000— 24,900	13	180,000—199,900	16 ¹ / ₄
25,000— 29,900	13 ¹ / ₄	200,000—219,900	16 ¹ / ₂
30,000— 34,900	13 ¹ / ₂	220,000—239,900	16 ³ / ₄
35,000— 39,900	13 ³ / ₄	240,000—259,900	17
40,000— 44,900	14	260,000—279,900	17 ¹ / ₄
45,000— 49,900	14 ¹ / ₄	280,000—299,900	17 ¹ / ₂
50,000— 59,900	14 ¹ / ₂	300,000—319,900	17 ³ / ₄
60,000— 79,900	14 ³ / ₄	320,000 och däröver	18
80,000— 99,900	15		

De ändringar i Eders Kungl. Maj:ts förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, som riksdagen sålunda beslutat, giva otvivelaktigt i och för sig stöd för en icke oväsentlig höjning av det belopp, vartill Eders Kungl. Maj:t beräknat ifrågavarande skatt för år 1916. Och även om hänsyn tages därtill att, på sätt departementschefen framhållit, beloppet kunnat bestämmas endast med ledning av rena sannolikhetsberäkningar, har riksdagen, som likvisst saknat möjlighet att för egen del verkställa några beräkningar rörande den sannolika avkastningen av ifrågavarande skatt, ansett det föreslagna beloppet kunna höjas med en fjärdedel eller 1,800,000 kronor. Riksdagen har alltså beräknat krigskonjunkturskatt för år 1916 till 9,000,000 kronor.

5:o.

Stämpelmedel. Riksdagen, som icke velat ifrågasätta någon sänkning av det av Eders Kungl. Maj:t numera föreslagna beloppet, har upptagit stämpelmedlen, därav beräknad arvsskatt 6,200,000 kronor, för år 1916 till 19,000,000 kronor.

6:o.

Lastpenningarna. Riksdagen har beräknat lastpenningarna för år 1916 till 900,000 kronor.

7:o.

Tullmedlen. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot de av Eders Kungl. Maj:t anförda beräkningarna rörande denna bevillning, har beräknat tullmedlen för år 1916 till 73,600,000 kronor.

8:o.

Sockerskatten. I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen beräknat sockerskatten för år 1916 till 22,000,000 kronor.

9:o.

Brännvinstillverkningsskatt. Riksdagen har beräknat brännvinstillverkningsskatten för år 1916 till 17,000,000 kronor.

10:o.

Punschskatten. Riksdagen har beräknat stämpelavgiften för försäljning av punsch, arrak och rom för år 1916 till 2,000,000 kronor.

11:o.

Maltskatten. Riksdagen har beräknat maltskatten för år 1916 till 5,400,000 kronor.

12:o.

Brännvinsförsäljningsmedel. Riksdagen har numera genom bifall i huvudsak till Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 81 beslutat sådana ändringar i brännvinsförsäljningsförordningen, som ställa brännvinsbolagen i avseende å deras förvaltning under överinseende av kontrollstyrelsen. Riksdagen, som delar departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade uppfattning, att med stöd härav bör kunna upptagas ett högre belopp under förevarande inkomsttitel än det av statskontoret ifrågasatta, har dock funnit det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet väl högt beräknat och ansett försiktigheten bjuda, att detsamma nedsättes med 1 miljon kronor.

Riksdagen har sålunda beräknat brännvinsförsäljningsmedlen för år 1916 till 16,500,000 kronor.

13:o.

Tobaksskatt. Riksdagen har numera bifallit Eders Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition nr 112 utom i vad angår beskattningen av cigarrer och cigarrcigarretter, för vilka den i monopolförordningen angivna skattesatsen 15 procent bibehållits. Med utgångspunkt från tobaksskattekommitterades ovan intagna, av departementschefen åberopade beräkningar, mot vilka riksdagen icke haft något att erinra, föranledes av riksdagens sålunda fattade beslut en nedsättning med i runt tal 800,000 kronor av det för tobaksskatten i propositionen nr 113 föreslagna beloppet, 10,400,000 kronor.

Riksdagen har alltså beräknat tobaksskatt för år 1916 till 9,600,000 kronor.

Med beräkning på angivet sätt av ovan behandlade bevillningar och sedan inkomsttiteln mantalspenningar i riksstaten uppförts med det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 850,000 kronor, uppgår totalsumman under rubrikerna A. Egentliga statsinkomster, I. Skatter, i den av riksdagen beslutade riksstaten till 216,700,000 kronor.

14:o.

Postmedlen. Riksdagen, som till driftkostnader för postverket anvisat ett belopp av 25,021,200 kronor och som anser att härav icke bör föranledas någon höjning av den av Eders Kungl. Maj:t beräknade nettoinkomsten, har beräknat postverkets bruttoinkomster för år 1916 till 29,186,200 kronor samt det för statsverket disponibla överskottet från postverket för samma år till 4,165,000 kronor.

Stockholm den 28 maj 1915.

Med undersåtlig vördnad.
